

D. 15. 51

(X200 2429) cat. I

X a

4357

IMAGINEM
SOLIS SERENANTIS
IN
SERENISSIMO PRINCIPE,
DN.
JOHANNE ADOLPHO,
SAXONIÆ, JULIÆ, CLIVIÆ ET MON-
TIUM DUCE, LANDGRAVIO THURINGIÆ,
MARCHIONE MISNIÆ, ET UTRIUSQUE LUSATIÆ,
PRINCIPE COMITATUS HENNEBERGICI, COMITE DE
MARCA, RAVENSBURG ET BARBY, DYN-
STA IN RAVENSTEIN,
ETC. ETC. ETC.

DOMINO SUO CLEMENTISSIMO,
CUM ILLE ANNUM ÆTATIS
TRICESIMUM ET SEPTIMUM
FAUSTO OMINE INGREDERETUR,
MONSTRAT

JOACHIM LEISTENIUS,
AUGUSTEI RECTOR ET P.P.

LEUCOPETRÆ,
LITERIS Joh. BRÜHLII, DUCAL. ET AUGUST. TYPOGR.

Principes cui Sole comparata.

N*tiq*vissimi Ægypti cultores, uti C. Rhodiginus refert, ingenium vultumque boni Principis hieroglyphice expressuri, senem pinxerunt, dextera SOLEM, sinistra vero HORLOGIUM tenentem, eoque significarunt, portere illos, qui ad Reipublicæ gubernacula sedent, non pueros, sed viros esse, qui, cana prudentia armati, & integritate vitæ maxime illustres, non legibus magis & editis, quam moribus & exemplis, quæ agenda sint, aut fugienda, subditis proponant atque imperent. Quemadmodum enim maximum illud & clarissimum sidus, & quæ vices ejus in terris monstrat, fabrica motu suo tempora definiunt, quibus in vita civili actiones nostras metimur: ita dicta & facta maximorum Principum populo sunt norma & regula vitæ. Ea quippe virorum, qui in excelsa ætatem agunt, conditio est, ut quicquid agant aut fastidiant, præcipere aut vetare videantur. Neque unquam virtus plures reperit cultores, vel osores, quam imperante Principe, amore, vel odio illius flagrante. Cum Dionysius, Syracusarum tyrannus, Platonem, Athenis evocatum, indulgenter haberet, & attente audiret, non defuerunt, in ea civitate, qui Mathesi aliisque scientiis Philosophicis prolixam navarent operam. Roma etiam majorem Poëtarum proventum haud vidit, quam cum Augustissimus Imperator Octavianus inter Flaccum lachrymantem & suspirantem Maronem sedere infra majestatem suam non duceret. Et quem fugit, Numæ Religionem, Davidis pietatem & fortitudinem, Alexandri M. gloriam armorum, Caroli V. Imperatoris, & Ludovici XI. Galliarum Regis insignem modestiam in cultu corporis ingens incitamentum subditis fuisse ad eosdem habitus animis suis induendos? Ut igitur sancta & in culpa ta sit civium vita, eminentes potestates summa ope niti decet, ne inter blanda fortunæ obsequia cupiditatibus suis nimium obsequiantur, nec temere egrediantur, quos natura illis circumdedit cancellos, memores illius Cæsaris apud Sallustium: IN MAXIMA FORTUNA MINIMA EST LICENTIA. Sicuti etiam Sol luce sua omnibus cœli terræque luminibus caliginem inducit, & splendore suo non aëris modo tristitiam discutit, sed nubila etiam mentis humanæ serenat, omniaque, quæ vastissimus terrarum orbis complexu suo tenet, calore suo foveat, vegetat, fœcundat, eaque de causa non quiete, sed perpetuo gaudet motu, nunc in Boream, nunc in Austrum iter suum flectens, ut præsentia sua omnibus vitam & vigorem.

im-

impertiatur: ita qvi sceptrum aut fasces tenent, lumine intelle&tus .
& candore voluntatis præ aliis conspicuos esse oportet, ut verum a
falso, honestum a turpi, æqvum ab iniqvo discernere queant, & cle-
mentiæ suæ radiis omnes, qvi vel injuria affecti, vel ærumnis de-
formati sunt, illustrent & refocillent. Neque enim ideo in-
thronum locati sunt, ut, tenebris involuti, pingves ferias agant,
aut in sylvis cum rapacibus avibus & sagacibus canibus oberrent,
ferasqve consequentur: aut in palatiis suis inter nefandas intempe-
rantiae Sirenes consenescant, more priscorum Assyriæ Regum, qvi,
Justino & Diodoro Siculo testibus, nunquam in publicum prodierunt,
sed in gynæceis inter scortorum greges omne vitæ tempus traduxe-
runt, rati, incommoda vitare, Veneri & Baccho litare, & vacuum
esse a curis, summam esse in Rege felicitatem: sed ut, luce sua coru-
scantes, in custodiam publicæ salutis omnes industriæ nervos
intendnat, per omnes principatus partes animo saltem,
instar irreqvieti sideris, grassentur, omnia lustrent, omnibus con-
sulant, & qvicqvid atrarum nubium civitati vel imminet, vel jam
incumbit, splendore virtutis & majestatis suæ disspellant. Nemo e-
nim Rex aut Princeps, nemo pater patriæ esse potest, nisi idem Pa-
tri luminum sit similimus, cujus vices in terris gerit. // Nimirum, uti
optimum maximumqve Numen malos æque ac bonos, humiles ju-
xta & excelsos ortu & jubare solis exhilarat: ita officio illorum, qvi
rerum potiuntur, convenit, non nobiles magis & opibus florentes,
qvam plebeios & fortunis dejectos, sereno vultu intueri, & igniculis
paterni affectus adversus novercantis fortunæ frigus munire.
Omnino, inquit Romanæ Eloquentiæ parens & Princeps, Cicero,
Rerum publicarum præsidibus duo Platonis præcepta tenenda sunt: unum, ut qvic-
qid agant, ad civium utilitatem referant, oblitis commodorum suorum: alterum,
ut totum Reip. corpus curent, ne, cum partem tuentur, reliquas deserant. Et
Claudianus ad Honorium scribit:

Tu civem patremqve geras, tu consule cunctis,
Non tibi: nec tua te moveant, sed publica damna.

Proprium ergo illorum munus, qvos Serenissimos appellamus, est
lucem fœnerare orbi, & diligentissime curare, ut splendor ejus in-
dies crescat, & perpetuetur: Hoc munere qvi præclare funguntur,
non minus in terris, qvam sol in cœlis, maxime fulgent. Et felix
qvidem illa terra, qvæ tali gaudet lumine. Felix, imo felicissi-
mus ille populus, qvi tali regitur Rege. Sicuti enim Resp. qvæ
ab ignavo obscuroque homine gubernatur, mœret, lanqvet &
ingentem felicitatis suæ patitur eclipsin: ita eadem pulcherrime flo-
ret, & insigniter splendet, si a prudente & virtute inlyto Principe
administretur. Felices itaque & nos sumus, qvi Principem oscu-
lamur non puerum, sed virum, non ignobilem, sed illustrem, non
difficilem, sed facilem & clementem: Principem, inquam, cujus
sere-

serenam frontem & egregias animi dotes facilius admireris, qvam
 justis evehas laudibus, nempe SERENISSIMUM Duce, ,
 DN. JOHANNEM ADOLPHUM, Regio & Electorali
 Saxonum sanguine ortum: qvi postqvam principatum adeptus est,
 & e sacris edocetus, se illius sustinere personam, qvi in luce habitat
 inaccessa, nihil antiquius habuit, qvam in regimine Politico & Ec-
 clesiastico eam calcare viam, qvam SOL JUSTITIAE per lucernam
 verbi sui ipsi monstrat, & fastigium gloriæ, ad qvod Gloriosissimi
 illius Majores percustodiam utriusqve decalogi tabulæ aspirave-
 runt, æqvare. Et jam æqvavit, sinon superavit, plenissime. Pru-
 dentia enim & vigilantia sua id assecutus est, ut status hujus Ditio-
 nis sit longe florentissimus. Floret qvippe in Ecclesia vera & ortho-
 doxa religio: floret in Politia pax & tranquillitas publica: floret
 in Curiis germana justitia: floret in Lyceis Optimarum Artium
 studia: floret deniqve ubique locorum commercia, & privatorum
 salus indies incrementum capit. Qvæ felicitas non parvi, sed ma-
 gni æstimanda est, & grata mente celebranda. Si enim maxi-
 mum malum, sub principe vivere malo, ingens utique bonum est,
 ab optimo regi. Laudandus itaque Rex Regum & Dominus Do-
 minantium, qvi Ducem nobis dedit pacificum, pius & felicem, &
 per illum saluti nostræ optime prospexit. Idem obtestandus nobis,
 & veræ fidei motibus compellandus, ut, qvod usibus nostris indulxit
 lumen, tueri, splendorem ejus augere, & lucem illam, qva abhinc
 sex & triginta annis supra horizontem nostrum primum ascendit,
 saepissime adhuc, semper tamen lætiorem, ipsi pariter & nobis red-
 dere dignetur, ad illustrandum nominis sui gloriam & felicitatem
 nostram perpetuandam. Ego, qvod mei muneris est, crastino die,
 annuente Nāmine divino, hora locoqve consuetis exeqvi co-
 nabor, verba facturus de PERICULIS, QVÆ HAC NOSTRA
 ÆTATE ECCLESIAE ORTHODOXA IMPENDENT, & vota Mo-
 deratori hujus Universi pro incolumitate SERENISSIMI NU-
 TRITII nostri nuncupaturus: speroqve alios etiam cives, illos
 præsertim, qvi Literarum gloriam qværunt, aut jam assecuti sunt,
 precibus meis suas juncturos, & præsentiae suæ honore hanc panegy-
 rin illustriorem reddituros esse. Neq; enim facile aliquis committet,
 ut Lux illa obscuretur, nulloqve devotionis candore illustretur,
 qvæ tantum sidus nobis dedit, quo splendente, splendid Musæ,

Leges, Religio. P. P. ipsis calendis Novembris,

Anno recuperatæ salutis

M DC LXXXV.

hC

VDM

D. 15. 51

(X200 2479) cat. I

Xa
4357

IMAGINEM SOLIS SERENANTIS

JOHAN
SAXONIÆ
TIUM DUCI
MARCHIONE
PRINCIPÆ CO
MARCA,

DOM
CUM
TRICES

JOACHIMUS TENIUS,
AUGUSTEI RECTOR ET P.P.

LEUCOPETRÆ,

LITERIS JOH. BRÜHLII, DUCAL. ET AUGUST. TYPOGR.

Principes cum sole comparata.

